

УДК 311.21:655.41(477)''2016*440*6''

Світлана Буряк,
завідувач відділу статистичного моніторингу
Книжкової палати України

Поточна статистика книговидання: перше півріччя 2016 року

Проаналізовано стан українського книговидання у першому півріччі 2016 року за асортиментом видавничої продукції, її мовною та територіальною ознаками. Наведено статистичні дані щодо випуску книг і брошур вітчизняними видавництвами різних форм власності, у тому числі сфери управління Держкомтелерадіо.

Ключові слова: асортимент видавничої продукції, кількісні показники, аналіз випуску видань, видавництва, видавничі організації, книговидання.

У першому півріччі 2016 року в Книжкову палату України надійшло і зареєстровано 8100 назв книг і брошур загальним тиражем 15 927,2 тис. пр. Порівняно з аналогічними даними минулого року кількість назв зросла на 463 друк. од., тиражі — на 4266,3 тис. пр., що становить: за назвами — 106,1%, за тиражами — 136,6%. Українською мовою отримано 5551 друк. од. тиражем 9505,0 тис. пр., тобто 68,5% загальної кількості назв і 59,7% загального тиражу. Книг і брошур російською мовою випущено 1703 друк. од. (21%) тиражем 5666,2 тис. пр. (35,6%).

Авторефератів дисертацій випущено 3320 друк. од. тиражем 332,0 тис. пр. Їхній випуск за кількістю назв знизився

на 360 друк. од., або на 9,8%, тиражі — на 36,1 тис. пр., або на 9,8%. Авторефератів дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук надійшло 417 друк. од. тиражем 41,7 тис. пр., що становить 12,6% загальної кількості назв і 12,6% загального тиражу цього асортименту друкованої продукції, кандидата наук — 2903 друк. од. (87,4%) тиражем 290,3 тис. пр. (87,4%).

Загальні дані про випуск книг, брошур та авторефератів за назвами і тиражами у першому півріччі 2015 та 2016 років порівняно в табл. 1, а загальну характеристику випуску книг і брошур у першому півріччі представлено в табл. 2 та діагр. 1, 2.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика випуску друкованої продукції

Види видань	2015 рік (I півріччя)		2016 рік (I півріччя)			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2015	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2015
Книги і брошури, у т. ч.:	7 637	11 660,9	8 100	106,1	15 927,2	136,6
Українською мовою	5 114	5 555,8	5 551	108,5	9 505,0	171,1
Російською мовою	1 820	5 769,6	1 703	93,6	5 666,2	98,2
Автореферати дисертацій	3 680	368,1	3 320	90,2	332,0	90,2

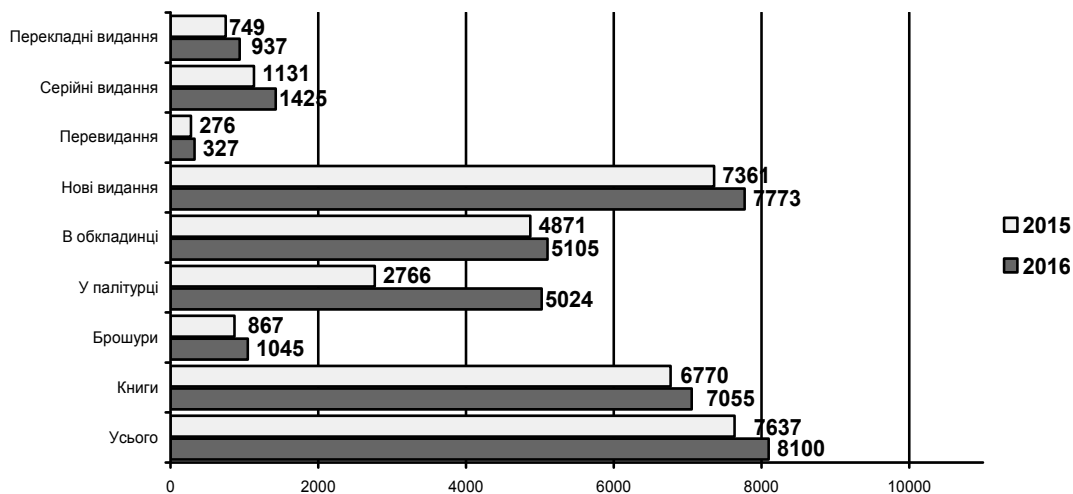
Таблиця 2

Загальна характеристика випуску книг і брошур

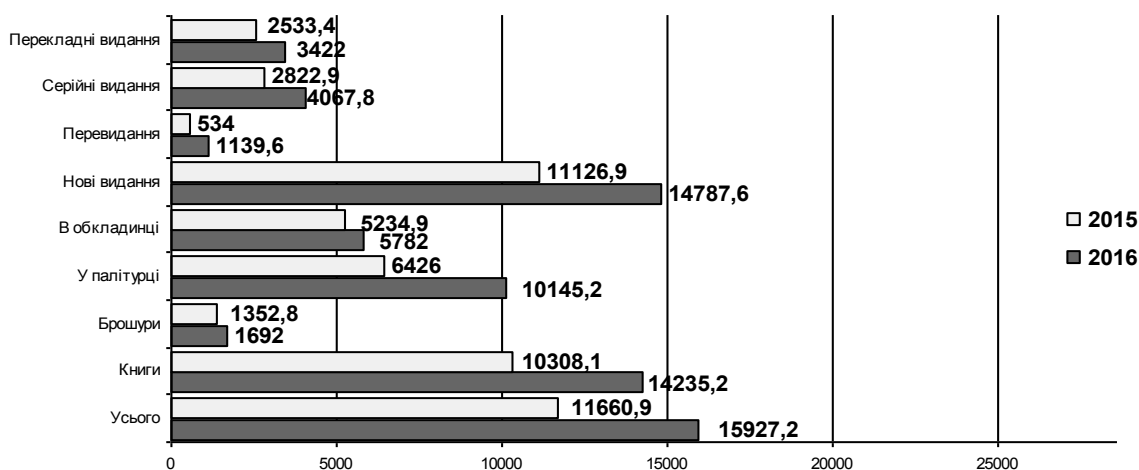
Види видань	2015 рік (I півріччя)		2016 рік (I півріччя)			
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	% відношення до 2015	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2015
Усього, у т. ч.:	7 637	11 660,9	8 100	106,1	15 927,2	136,6
1. Книги	6 770	10 308,1	7 055	104,2	14 235,2	138,1
% відношення до кількості, тиражу	88,6	88,4	87,1		89,4	
Брошури	867	1 352,8	1 045	120,5	1 692,0	125,1
% відношення до кількості, тиражу	11,4	11,6	12,9		10,6	
2. У палітурці	2 766	6 426,0	5 024	181,6	10 145,2	157,9
% відношення до кількості, тиражу	36,2	55,1	62,0		63,7	
В обкладинці	4 871	5 234,9	5 105	104,8	5 782,0	110,5
% відношення до кількості, тиражу	63,8	44,9	63,0		36,3	
3. Нові видання	7 361	11 126,9	7 773	105,6	14 787,6	132,9
% відношення до кількості, тиражу	96,4	95,4	96,0		92,8	
Перевидання	276	534,0	327	118,5	1 139,6	213,4

Продовження таблиці 2

% відношення до кількості, тиражу	3,6	4,6	4,0		7,2	
4. Перекладні видання	749	2 533,4	937	125,1	3 422,0	135,1
% відношення до кількості, тиражу	9,8	21,7	11,6		21,5	
5. Серійні видання	1 131	2 822,9	1 425	126,0	4 067,8	144,1
% відношення до кількості, тиражу	14,8	24,2	17,6		25,5	

Діагр. 1. Порівняльна характеристика випуску книг і брошур у 2015—2016 роках (I півріччя) (кількість видань, друк. од.)

Діагр. 2. Порівняльна характеристика випуску книг і брошур у 2015—2016 роках (I півріччя) (тираж, тис. пр.)

У першому півріччі 2016 року порівняно з аналогічним періодом 2015 року в загальному асортименті книг і брошур спостерігається зростання як за назвами, так і за тиражами: книг відповідно на 285 друк. од. (4,2%) та на 3927,1 тис. пр. (38,1%), збільшився випуск брошур за назвами та тиражами на 178 друк. од. (20,5%) та на 339,2 тис. пр. (25,1%); видань у палітурці випущено більше порівняно з минулим роком за назвами на 2258 друк. од. (81,6%), за тиражами — на 3719,2 тис. пр. (57,9%); в обкладинці — за назвами більше на 234 друк. од. (4,8%), а за тиражами — на 547,1 тис. пр. (10,5%); нових видань у порівнянні з аналогічним періодом минулого року надруковано більше на 412 друк. од. (5,6%) і на 3660,7 тис. пр., або 32,9% за тиражами; випуск перевидань зріс на 51 друк. од. (18,5%), тиражі — на 605,6 тис. пр. (113,4%); випуск перекладних видань збільшився на 188 друк. од. (25,1%), тиражі — на 888,6 тис. пр. (35,1%); серійних видань за назвами випущено більше на 294 друк. од. (26%), за тиражами — на 1244,9 тис. пр. (44,1%).

Аналіз видавничої продукції за тематичними розділами (табл. 3) підтверджує, що в загальній масі виданих книг переважають політична та соціально-економічна літе-

ратура, література з освіти та культури, художня та технічна література, де головним чином виділяються навчальні видання для шкіл і вищих навчальних закладів. У першому півріччі 2016 року книг і брошур політичної та соціально-економічної тематики надійшло 1904 друк. од. загальним тиражем 1400,6 тис. пр. (23,5% загальної кількості назв і 8,8% загального тиражу), порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість назв зменшилася на 205 друк. од., або на 9,7%, тиражі — на 258,1 тис. пр., або 15,6%; на другій сходинці — література з освіти та культури — 1704 друк. од. тиражем 6576,2 тис. пр. (21% і 41,3%), порівняно з минулим роком і кількість назв, і тиражі зросли відповідно на 486 друк. од., або на 39,9%, та на 3653,1 тис. пр., або на 125%; художньої літератури випущено 1458 друк. од. тиражем 3548,3 тис. пр., що становить 63,1% загальної кількості назв і 22,3% загального тиражу, порівняно з минулим роком кількість назв зросла на 265 друк. од., або на 22,2%, тиражі — на 1115,8 тис. пр., або на 45,9%; технічної літератури — 923 друк. од. (11,4%) тиражем 1470,0 тис. пр. (9,2%), що за назвами більше порівняно з аналогічним періодом минулого року на 33 друк. од. (3,7%) та менше за тиражами на 3,5 тис. пр. (0,2%).

Випуск книг і брошур за укрупненими тематичними розділами

Тематичні розділи	2015 (I півріччя)		2016 (I півріччя)			
	Кількість, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість, друк. од.	% відношення до 2015	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2015
Усього	7 637	11 660,9	8 100	106,1	15 927,2	136,6
Політична і соціально-економічна література	2 109	1 658,7	1 904	90,3	1 400,6	84,4
Природничо-наукова література	490	169,9	431	88,0	294,2	173,2
Технічна література	890	1 473,5	923	103,7	1 470,0	99,8
Сільськогосподарська література	142	186,3	221	155,6	250,2	134,3
Охорона здоров'я. Медична література	344	588,1	248	72,1	340,0	57,8
Література з фізичної культури і спорту	45	21,4	48	106,7	25,0	116,8
Література з освіти і культури	1 218	2 923,1	1 704	139,9	6 576,2	225,0
Друк у цілому. Книгознавство. Преса. Поліграфія	86	13,6	99	115,1	22,2	163,2
Мистецтво. Мистецтвознавство	113	273,7	104	92,0	208,8	76,3
Література з філологічних наук	352	121,9	278	79,0	141,1	115,8
Художня література. Фольклор	1 193	2 432,5	1 458	122,2	3 548,3	145,9
Дитяча література	648	1 752,2	667	102,9	1 555,7	88,8
Література універсального змісту	7	46,0	15	214,3	94,9	206,3

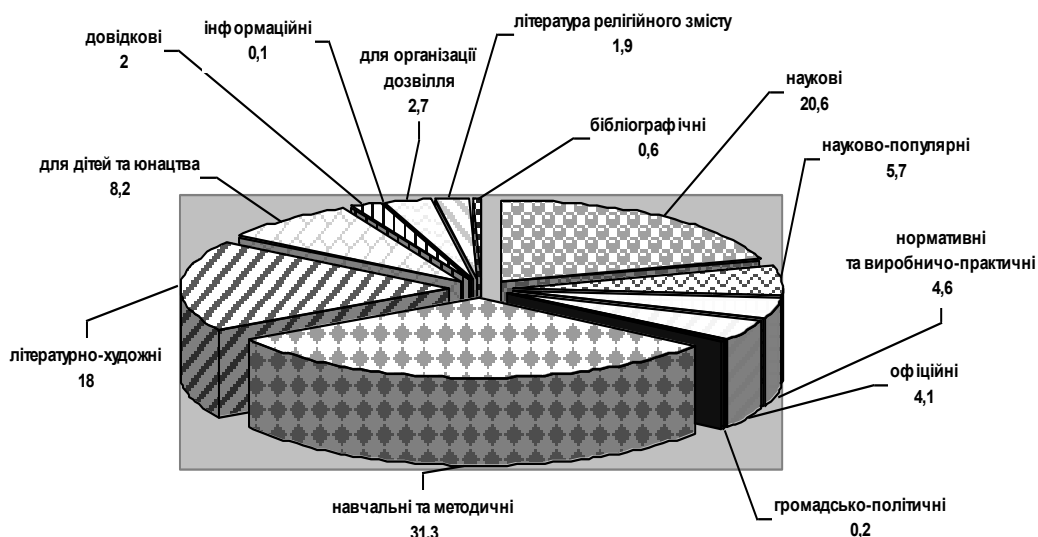
У першому півріччі 2016 року (табл. 4 та діагр. 3, 4) переважає випуск навчальних та методичних видань — 2539 друк. од. тиражем 6738,7 тис. пр. — 31,3% загальної кількості назв і 42,3% загального тиражу. Порівняно з першим півріччям 2015 року кількість цих видань збільшилася на 66 друк. од., або на 2,7%, тиражі — на 3445,8 тис. пр., або на 104,6%; наукових — 1671 друк. од. тиражем 538,2 тис. пр., що у відсотковому відношенні до загальної кількості назв та до загального тиражу становить 20,6% і 3,4%, порівняно з першим півріччям 2015 року їхня кількість зменшилася — на 35 друк. од. (2,1%), тиражі зросли на 66,1 тис. пр. (14%); літературно-художніх — 1458 друк. од. тиражем 3548,3 тис. пр., що становить 63,1% загальної кількості назв і 22,3% загального тиражу, порівняно з

минулим роком кількість назв зросла на 265 друк. од., або на 22,2%, тиражі — на 1115,8 тис. пр., або на 45,9%. Також у першому півріччі 2016 року спостерігається збільшення випуску, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року, видань для дітей та юнацтва на 19 друк. од., або на 2,9%, зменшення тиражів — на 196,5 тис. пр., або на 11,2%, що у відсотковому відношенні до загальної кількості назв становить 8,2%, до загального тиражу — 9,8%; науково-популярних видань випущено 459 друк. од. загальним тиражем 847,7 тис. пр., що у відсотковому відношенні до загальної кількості назв становить 5,7%, до загального тиражу — 5,3%, порівняно з аналогічним періодом 2015 року спостерігається зменшення за назвами на 16 друк. од. (3,4%), за тиражами — на 314,6 тис. пр. (27,1%).

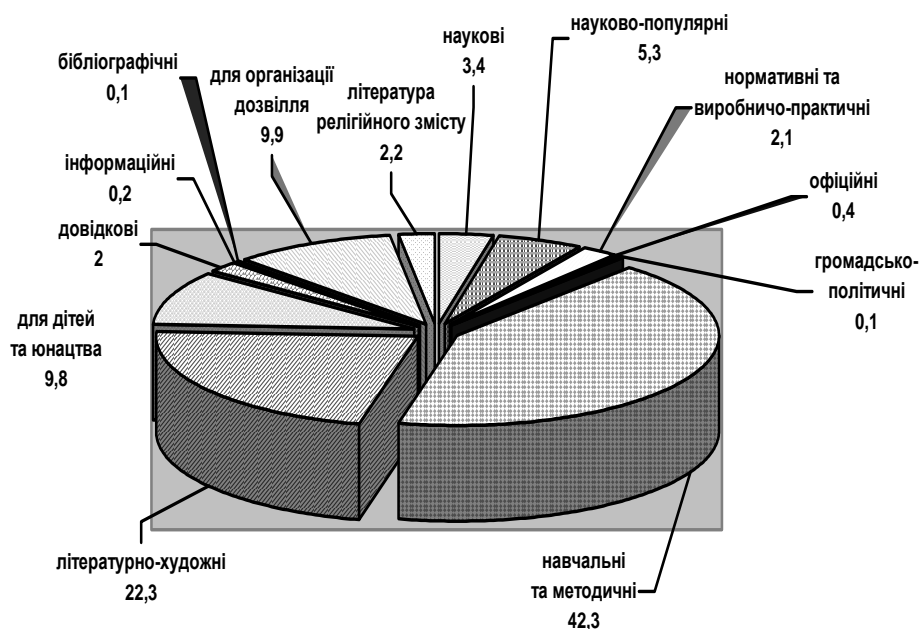
Таблиця 4

Випуск книг і брошур за цільовим призначенням

Розділи цільового призначення	2015 (I півріччя)		2016 (I півріччя)			
	Кількість, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість, друк. од.	% відношення до 2015	Тираж, тис. пр.	% відношення до 2015
Усього	7 637	11 660,9	8 100	106,1	15 927,2	136,6
Наукові видання	1 706	472,1	1 671	97,9	538,2	114,0
Науково-популярні видання	475	1 162,3	459	96,6	847,7	72,9
Нормативні та виробничо-практичні видання	176	220,0	370	210,2	327,4	148,8
Офіційні видання	269	68,7	330	122,7	63,2	92,0
Громадсько-політичні видання	8	7,1	20	250,0	19,1	269,9
Навчальні та методичні видання	2 473	3 292,9	2 539	102,7	6 738,7	204,6
Літературно-художні видання	1 193	2 432,5	1 458	122,2	3 548,3	145,9
Видання для дітей та юнацтва	648	1 752,2	667	102,9	1 555,7	88,8
Довідкові видання	213	311,7	160	75,1	323,2	103,7
Інформаційні видання	10	3,2	6	60,0	35,1	1 096,9
Видання для видавців та книгорозповсюджувачів	—	—	3	—	0,3	—
Бібліографічні видання	66	12,7	50	75,8	7,2	56,7
Видання для організації дозвілля	254	1 628,4	217	85,4	1 578,5	96,9
Рекламні видання. Проспекти	2	0,1	—	—	—	—
Література релігійного змісту	144	297,0	150	104,2	344,6	116,0

Діагр. 3. Випуск книг і брошур за цільовим призначенням у 2016 році (I півріччя)
(відсоткове відношення до загальної кількості назв)

Діагр. 4. Випуск книг і брошур за цільовим призначенням у 2016 році (I півріччя)
(відсоткове відношення до загального тиражу)

У першому півріччі 2016 року українською мовою книг і брошур випущено 5551 друк. од. загальним тиражем 9505,0 тис. пр. (табл. 5), порівняно з першим півріччям 2015 року їхня кількість зросла на 437 назв, або на 8,5%, тиражі — на 3949,2 тис. пр., або на 71,1%. Мовами національних меншин випущено 1815 друк. од. тиражем 5707,6 тис. пр. видань, що становить 22,4% і 35,8% загальної кількості назв і загального тиражу; у порівнянні з аналогічним періодом минулого року кількість назв зменшилася на 38 друк. од. (2,1%), тиражі — на 82,6 тис. пр. (1,4%). Російською мовою випущено 1703 друк. од. загальним тиражем 5666,2 тис. пр., порівняно з першим півріччям 2015 року кількість видань російською мовою зменшилася на 117 назв, або на 6,4%, тиражі — на 103,4 тис. пр., або на 1,8%. Книжкової продукції, надрукованої іноземними мовами, найбільше випущено англійською — 185 друк. од. тиражем 438,4 тис. пр., що у відсотковому відношенні до загальної кількості назв та до загального тиражу становить 2,3% і 2,8%, німецькою — 18 друк. од. (0,2%) тиражем 1,0 тис. пр. (0,01%).

Видавництвами і видавничими організаціями (табл. 6) з державною формою власності випущено 2102 друк. од. тиражем 645,9 тис. пр. книг і брошур, що у відсотковому відношенні до загальної кількості назв та до загального тиражу становить 26% і 4,1%, порівняно з першим півріччям 2015 року кількість назв зменшилася на 156 друк. од., або на 13,8%, тиражі — на 70,6 тис. пр., або на 9,9%. Видавництвами, що перебувають у сфері управління Держкомтелерадіо, випущено 122 назви тиражем 92,1 тис. пр., тобто 1,5% загальної кількості назв і 0,9% загального тиражу, порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість назв зменшилася на 156 друк. од. (6,9%), тиражі — на 70,6 тис. пр. (9,9%). У видавництвах і видавничих організаціях з іншими формами власності випущено 5998 друк. од. книг і брошур тиражем 15 281,3 тис. пр., що становить 74% загальної кількості назв і 95,9% загального тиражу, порівняно з аналогічним періодом 2015 року кількість назв зменшилася на 619 друк. од. (11,5%), тиражі — на 4336,9 тис. пр. (39,6%).

Випуск книг і брошур мовами народів світу

Мова видання	2015 (I півріччя)		2016 (I півріччя)	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	7 637	11 660,9	8 100	15 927,2
Азербайджанська	—	—	1	0,6
Англійська	121	69,9	185	438,4
Арабська	1	0,1	—	—
Болгарська	3	2,0	2	0,7
Вірменська	—	—	1	0,3
Гагаузька	1	1,0	1	0,1
Грецька	—	—	1	0,2
Іврит	1	1,0	—	—
Ідиш	—	—	2	0,1
Мовами народів Індії	—	—	1	0,2
Іспанська	3	0,9	2	0,4
Італійська	1	0,1	—	—
Казахська	1	2,0	—	—
Кримськотатарська	—	—	4	1,2
Латинська	2	0,1	—	—
Молдавська	2	1,0	19	3,0
Німецька	14	2,6	18	1,0
Польська	8	12,5	8	4,9
Романська	—	—	1	1,0
Російська	1 820	5 769,6	1 703	5 666,2
Румунська	1	0,1	30	22,8
Русинська	1	1,0	1	0,5
Словацька	1	0,1	3	0,4
Старослов'янська	1	0,1	1	0,1
Турецька	1	0,2	—	—
Угорська	2	0,3	24	7,0
Українська	5 114	5 555,8	5 551	9 505,0
Французька	4	3,0	4	2,4
Чеська	1	1,0	—	—
Видання кількома мовами народів світу, у т. ч. видання українською та іншими мовами	533	236,5	537	270,7

Таблиця 6

Випуск книг і брошур видавництвами та видавничими організаціями

Видавництва та видавничі організації	2015 (I півріччя)		2016 (I півріччя)	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього, у т. ч.:	7 637	11 660,9	8 100	15 927,2
1. Видавництва з державною формою власності, у т. ч.:				
— Сфера управління Держкомтелерадіо	231	117,1	260	147,0
— Сфера управління інших установ	64	56,3	122	92,1
— Сфера управління інших установ	167	60,8	138	54,9
2. Видавництва з іншими формами власності	1 165	2 044,8	1 568	4 066,1
3. Видавничі організації з державною формою власності	2 027	599,4	1 842	498,9
4. Видавничі організації з іншими формами власності	4 214	8 899,6	4 430	11 215,2

Статистика книг і брошур серед регіонів вкотре підтверджує непорушні позиції Києва як загальнонаціонального книговидавничого центру (табл. 7 та діагр. 5, 6). На частку столиці припадає 30,7% загальної кількості назв і 34,8% загального тиражу, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року їхня кількість збільшилася на 141 друк. од., або на 6%, тиражі — на 2342,3 тис. пр., або

73,3%. Настільки ж стабільно посідає друге місце за кількістю назв Харківська область, де видано 2280 друк. од., або 28,1% загальної кількості назв, тиражем 7954,9 тис. пр., що становить 49,9% загального тиражу. Порівняно з минулим роком, кількість назв зросла на 320 друк. од. (16,3%), тиражі — на 1648,2 тис. пр. (26,1%). Зауважимо, що не всі регіони виявили однакові темпи книго-

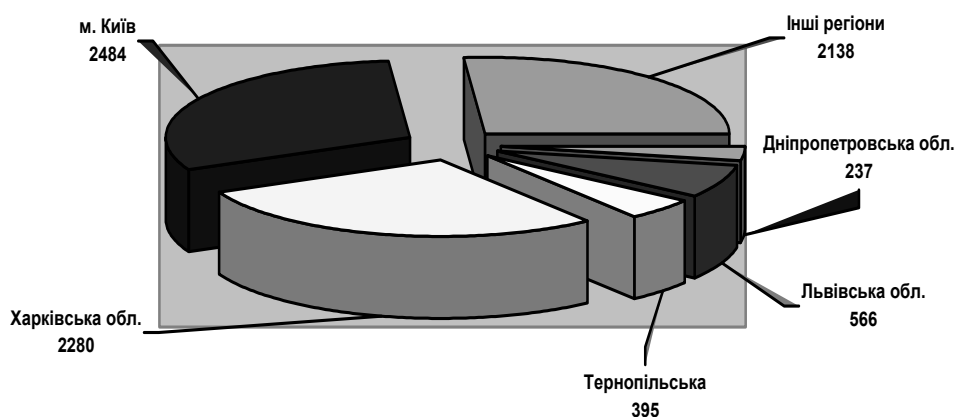
друкування. У більшості областей його знижено як за назвами, так і за тиражами. Однак у певних регіонах відзначено приріст кількості видань і тиражів: у Вінницькій за назвами — на 30 друк. од. (30,3%), за тиражами — на 23,5 тис. пр. (115,2%); у Волинській кількість назв збільшилася на 14 друк. од., (20%), тиражі — на 4,0 тис. пр. (14,6%); у Рівненській — на 26 друк. од. (29,5%) та на 4,0 тис. пр. (14,4%); у Тернопільській — на 124 друк. од. (45,8%) та на 634,0 тис. пр. (253,9%); у Херсонській — на 61 друк. од. (84,7%), тиражі — на 11,2 тис. пр. (57,4%); у Чернігівській — на 51 друк. од. (6,4), тиражі — на 114,8 тис. пр. (238,7). Здали позиції Дніпропетровська

область, де порівняно з аналогічним періодом минулого року кількість видань за назвами зменшилася на 78 друк. од., або на 24,8%, за тиражами — на 34,1 тис. пр. (30,4%); Житомирська — на 30 друк. од. (57,7%) та на 9,5 тис. пр. (39,9%); Запорізька — на 22 друк. од. (16,8%) та на 104,7 тис. пр. (75,9%); Кіровоградська — на 19 друк. од. (21,1%) та на 1,8 тис. пр. (7,1%); Миколаївська — на 5 друк. од. (11,6%) та на 3,8 тис. пр. (25%); Одеська — на 144 друк. од. (38,2%) та на 47,5 тис. пр. (40,6%); Полтавська — на 23 друк. од. (19,8%) та на 4,7 тис. пр. (17,8%); Хмельницька — на 41 друк. од. (25,6%) та на 10,5 тис. пр. (25,9%).

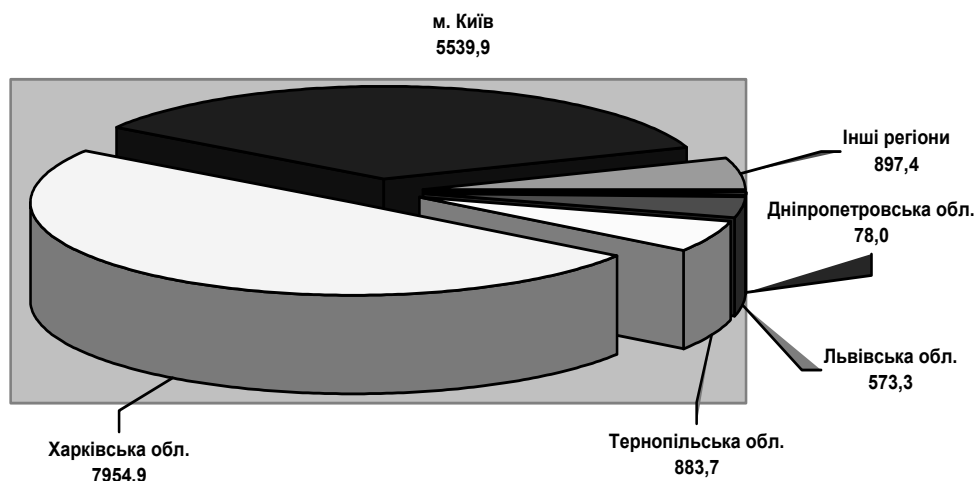
Таблиця 7

Випуск видань за територіальною ознакою

Місце видання (республіка, область, місто)	2015 (I півріччя)		2016 (I півріччя)	
	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.	Кількість видань, друк. од.	Тираж, тис. пр.
Усього	7 637	11 660,9	8 100	15 927,2
Вінницька	99	20,4	129	43,9
Волинська	70	27,4	84	31,4
Дніпропетровська	315	112,1	237	78,0
Донецька	185	524,5	186	67,3
Житомирська	52	23,8	22	14,3
Закарпатська	81	38,3	124	33,4
Запорізька	131	138,0	109	33,3
Івано-Франківська	99	24,0	54	23,6
Київська	27	99,0	31	26,2
Кіровоградська	90	25,2	71	23,4
Луганська	5	1,8	38	12,5
Львівська	571	341,1	566	573,3
Миколаївська	43	15,2	38	11,4
Одеська	377	116,9	233	69,4
Полтавська	116	26,4	93	21,7
Рівненська	88	27,8	114	31,8
Сумська	135	138,8	122	139,5
Тернопільська	271	249,7	395	883,7
Харківська	1 960	6 306,7	2 280	7 954,9
Херсонська	72	19,5	133	30,7
Хмельницька	160	40,5	119	30,0
Черкаська	112	39,7	154	29,1
Чернівецька	157	58,4	155	61,6
Чернігівська	78	48,1	129	162,9
м. Київ	2 343	3 197,6	2 484	5 539,9

Діагр. 5. Випуск книг і брошур за територіальною ознакою у 2016 році (I півріччя)
(кількість назв, друк. од.)

Діагр. 6. Випуск книг і брошур за територіальною ознакою у 2016 році (I півріччя) (тираж, тис. пр.)

Проанализировано состояние украинского книгоиздания в первом полугодии 2016 года согласно ассортименту издательской продукции, ее языкового и территориального аспектов. Приведены статистические данные по выпуску книг и брошюр отечественных издательств разных форм собственности, в том числе сферы управления Госкомтелерадио.

State of Ukrainian bookpublishing in first half of 2016 is analyzed accordingly to assortment of publish products, lingual and territorial actives. Production statistics of books manufactured by largest national publish houses with different types of property form (including administration sphere of the State Committee in Television and Radio-broadcasting) are illustrated.

Надійшла до редакції 20 липня 2016 року

УДК 006.44:655.4/.5](477)

Галина Плиса,
завідувач відділу державної стандартизації
Книжкової палати України

Ефективне застосування стандартів — запорука якості видань

Проаналізовано стан оформлення книжкових видань суб'єктами видавничої справи, визначено перелік правових і нормативних документів з видавничої справи та ефективність їхнього застосування у професійній діяльності видавців.

Ключові слова: законодавчі акти, стандарт, видавнича діяльність, вид видання, вихідні відомості, титульний аркуш.

Книговидавнича справа є потужною галуззю серед інших з давньою історією та притаманною саме їй специфікою, оскільки спрямована на задоволення духовних, культурних та освітніх потреб суспільства.

Видавничу діяльність в Україні регулюють законодавчі акти державного та галузевого значення, а саме: закони України, укази Президента України, постанови уряду, розпорядчі документи Держкомтелерадіо, інших міністерств і відомств, а також міжнародні правові акти.

Основними законодавчими документами, що визначають окремі аспекти видавничої діяльності та які потрібно знати видавцям, є такі: Закони України "Про видавничу справу", "Про обов'язковий примірник документів", "Про авторське право і суміжні права", "Про інформацію", Постанова Кабінету Міністрів України "Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів" тощо. У правових актах чітко окреслено права та обов'язки видавців, виготовлювачів та розповсюджувачів видавничої продукції як суб'єктів видавничої справи, що забезпечують функціонування галузі загалом.

Зокрема у Законі України "Про видавничу справу" (ст. 23) закріплено положення щодо порядку випуску видань: "Кожний примірник видання повинен містити вихідні відомості. Перелік, зміст і порядок оформлення вихідних відомостей для кожного виду видань визначаються стандартами. Вихідні відомості оформляє видавець". Також наголошено: "Вихід у світ видання без обов'язкових для нього вихідних відомостей або з недостовірними відомостями не допускається".

Крім того, згідно з наказом Держкомтелерадіо від 28.11.2012 №313 "Про затвердження Порядку реалізації бюджетної програми "Випуск книжкової продукції за програмою "Українська книга" встановлено: "Книжкова продукція, яка випускається за програмою, повинна відповідати вимогам національних стандартів, інших нормативних документів з питань видавничого оформлення, поліграфічного і технічного виконання".

Стандарти є найважливішою основою функціонування видавничої галузі. Окремі процеси видавничої діяльності регулює комплекс технічних нормативних документів, які